

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Michaela Nipperta a soudkyně JUDr. Ivany Hesové a JUDr. Aleny Bílkové ve věci

žalobce: **P. S.**, narozený dne xxx
bytem xxx, xxx
zastoupený advokátem JUDr. Michalem Vihanem
sídlem Školní 349/2, 415 01 Teplice

proti

žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 427/16, 128 00 Praha 2

o zaplacení 441 840 Kč s příslušenstvím

k odvolání žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 23. června 2021,
č. j. 11C 29/2018-205,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně **se mění** tak, že **se** žaloba, aby žalovaná byla povinna zaplatit žalobci 441 840 Kč s příslušenstvím, **zamítá**.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalované do tří dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů ve výši 4 800 Kč.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně rozhodl, že základ nároku je po právu (výrok I.) a že výše nároku bude určena v konečném rozhodnutí ve věci (výrok II.).
2. Žalobce se žalobou došlou původně Obvodnímu soudu pro Prahu 7 dne 14. 12. 2017 podle § 95 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále též „ZPČR“), domáhal proti žalované jednatelstvím Ministerstva vnitra zaplacení částky 441 840 Kč s příslušenstvím jako náhrady škody způsobené zásahem Policie ČR dne 28. 2. 2017 v jeho domě, a to poškozením dveří v domě.
3. V projednávané věci Nejvyšší soud v usnesení ze dne 29. 4. 2020, č. j. 30Cdo 4066/2018-58, vyjádřil závěr, že při plnění úkolů orgánu činného v trestním řízení Policie ČR nepostupuje podle ZPČR, ale podle zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, a že tak odpovědnost za případně způsobenou škodu v rámci takového postupu je nutno posuzovat podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), dále také „OdpŠk“, stejně jako u všech ostatních orgánů činných v trestním řízení, a že osoba, u které má být provedena domovní prohlídka, se ve vztahu k této prohlídce stává adresátem výkonu veřejné moci v rámci trestního řízení, přičemž trestním řádem jsou jí v této souvislosti stanoveny práva a povinnosti, a že v daném rozsahu je tak na trestním řízení zúčastněna.
4. V návaznosti na dovolacím soudem vyjádřený právní závěr a v reakci na výzvu soudu prvního stupně žalobce upřesnil, že v daném případě mu měla být způsobena škoda nesprávným úředním postupem Policie ČR při provádění domovní prohlídky a prohlídky jiných prostor dne 28. 2. 2017 v jeho domě na adrese xxx, xxx, neboť nebyla dodržena zásada přiměřenosti a zdrženlivosti vyplývající z § 2 odst. 1 a § 52 trestního řádu, kdy zásahová skupina Policie ČR poškodila v celém objektu 4 vchodové dveře a 13 vnitřních dveří, z čehož 5 dveří bylo protipožárních, přičemž zásahem došlo také k poškození zdiva kolem dveří, zárubní a kování dveří a byla poškozena skříň na uložení ložního prádla, která se nacházela ve druhém nadzemním podlaží. V této souvislosti vyjádřil názor, že není normální, zvláště za situace, kdy byla přítomna jeho zaměstnankyně, paní L., jež pracovala jako obsluha baru, a byly k dispozici klíče od pokojů, aby byl ničen majetek při pronikání do prostor, pokud tyto prostory mohly být zpřístupněny pokojnou cestou. Dle názoru žalobce je nutné rozlišovat mezi legálností nařízení a uskutečnění domovní prohlídky a způsobem jejího provedení. S ohledem na obranu žalované dále doplnil, že účinky jeho podání byly včas a ve lhůtě zachovány, neboť svůj nárok u žalované řádně uplatnil, i když nikoli u příslušné organizační složky státu a že by nemělo být k jeho úžii, zda oslovený orgán žádost postoupil příslušnému úřadu či nikoliv. Zdůraznil též, že podanou žalobou uplatnil nárok na náhradu škody způsobené v souvislosti s vniknutím zásahové jednotky Policie ČR dne 28. 2. 2017 v 18:50 hodin do jeho objektu a že na takto vymezeném nároku nebylo co měnit, přičemž způsobení škody na vnitřním zařízení jeho domu zásahovou jednotkou Policie ČR v souvislosti s domovní prohlídkou bylo patrné z předložených důkazů. K samotné žalované rozporované výši škody uvedl, že nesprávný úřední postup nemusí být jedinou příčinou vzniklé škody, že se však musí jednat o příčinu podstatnou, přičemž nutnost prováděných oprav vyvolal právě zásah Policie ČR.
5. Žalovaná navrhlá zamítnutí žaloby s tím, že ve věci není dán odpovědností titul, neboť sám žalobce v žalobě tvrdil, že škoda sice byla způsobena úkonem trestního řízení, nicméně ten byl proveden legálně co do základu (nařízení domovní prohlídky) i zákonným způsobem a žalobce sám původně ve věci neshledal nezákonné rozhodnutí či nesprávný úřední postup ve smyslu zákona č. 82/1998

Sb. Doplnění žaloby, kdy žalobce požadoval, aby bylo rozlišováno mezi tím, že úkon vůbec proběhl, a mezi tím, jak proběhl, podle jejího názoru bylo ryze účelové až vykonstruované, učiněné ve snaze najít odpovědnostní titul, a to až po té, co byl žalobcům nárok podřazen pod zákon č. 82/1998 Sb. Dále namítla, že žalobcem tvrzený odpovědnostní titul, který měl spočívat v postupu Policie ČR při domovní prohlídce, není odpovědnostním titulem v podobě úkonu trestního řízení jako takového, nýbrž v podobě postupu Policie ČR při realizaci tohoto úkonu, přičemž postup na místě úkonu (zásahu) závisí na veliteli na místě a nejedná se tudíž o postup předvídaný trestním řádem, nýbrž postup předvídaný zákonem č. 273/2008 Sb. a dalšími předpisy. V soudním řízení by tak dle jejího názoru mělo coby organizační složka státu vystupovat Ministerstvo vnitra. K namítanému násilnému způsobu provedení prohlídky žalobcova objektu a tvrzené možnosti zpřístupnění „pokojnou cestou“ s odkazem na příkaz k provedení domovní prohlídky vydaného Okresním soudem v Teplicích ze dne 23. 2. 2017 namítla, že nebylo možné kontaktovat předem přímo žalobce a že zvláště za situace, kdy u osob, které se nacházely v prostorách, v nichž probíhaly prohlídky, existovala důvodná obava z kladení násilného odporu, Policie ČR neměla jinou možnost než do objektu vstoupit násilně. Současně poukázala na to, že žalobcova stížnost na postup Policie ČR byla vyhodnocena jako nedůvodná. Namítla rovněž, že v dané věci proběhly dvě skutkové změny, že postupně byly uplatněny tři různé samostatné nároky a že změněný nárok nebyl předběžně projednán. V této souvislosti vznesla námitku promlčení, neboť dle jejího názoru nárok z titulu nesprávného úředního postupu při prohlídkách byl poprvé uplatněn podáním ze dne 8. 10. 2020, respektive až okamžikem, kdy byl coby změna žaloby připuštěn při jednání konaném dne 3. 2. 2021, přičemž k úkonům trestního řízení došlo dne 28. 2. 2017 a škoda žalobci vznikla dne 6. 6. 2017, kdy došlo k úhradě platby za opravu. To samé pak dle žalované platí pro druhou změnu žaloby, podle které škoda měla vzniknout ještě před započítáním prohlídek, a to již při zadržení osoby podezřelé, neboť tento nárok byl prvně uplatněn až při jednání konaném dne 3. 2. 2021. V této souvislosti vyjádřila přesvědčení, že i pokud by ze strany paní L. skutečně padla nabídka k tomu, že zasahující policisty do potřebných prostor sama vpustí, nebylo reálně možné této využít, aby nebyl ohrožen průběh zákroku, případným násilným otevřením dveří se tudíž Policie ČR nemohla dopustit nesprávného úředního postupu. Ohledně výše škody namítla, že z žalobcem předložených listin vyplynulo, že žalobce nechal provést práce, které bezprostředně nesouvisely s jím tvrzeným poškozením domu. K tomu dodala, že žalobci měla být škoda způsobena jako majiteli rodinného domu, fakticky spíše ubytovacího zařízení, a že žalobce jako majitel nemovitosti s Policí ČR při prověřování trestné činnosti nespolupracoval, když Policii ČR odmítl sdělit, kdo, kdy a kde v jeho objektu bydlel či se zdržoval, neboť mělo podle jeho tvrzení jít nikoliv o ubytovací zařízení, ale o rodinný dům. Podle názoru žalované tak žalobce nese značnou část viny na tom, že Policie ČR do jeho objektu vnikla násilím.

6. Soud prvního stupně na základě jednotlivých skutkových zjištění podrobně rozvedených v odůvodnění napadeného rozsudku, na která odvolací soud pro stručnost odkazuje, po provedeném dokazování vzal za prokázané, že došlo ke vzniku škody na žalobcově majetku s tím, že vznik škody je popsán v protokolech o provedení domovní prohlídky a prohlídky jiných prostor, je zachycen na fotodokumentaci pořízené při provádění prohlídek a na videozáznamech pořízených při zásahu Zásahové jednotky Správy Ústeckého kraje a Speciální pořádkové jednotky (dále jen „policejní jednotky“) předcházejícímu prohlídkám, a je také popsán v protokolu o ohledání místa činu a zachycen ve fotodokumentaci pořízené při tomto ohledání. Podle soudu prvního stupně byla též prokázána příčinná souvislost mezi vznikem škody a činností Policie ČR, respektive že škoda byla přímo způsobena příslušníky policejních jednotek při provádění jejich zásahu, což se podává z pořízených videozáznamů, na kterých jsou přímo zachyceni příslušníci jednotek vyražející dveře v předmětném objektu.
7. Dále soud prvního stupně uzavřel, že škoda byla způsobena po zahájení trestního řízení a v jeho rámci, nebyla však způsobena při provádění domovní prohlídky či prohlídky

jiných prostor. Podle názoru soudu prvního stupně se tak stalo již před těmito prohlídkami, kdy byl realizován zásah za účelem zadržení podezřelých osob a za účelem zajištění předmětného objektu pro účely následně prováděných prohlídek, což rovněž vyplynulo z výsledků prošetřování žalobcovy stížnosti.

8. Předmětná škoda tedy podle závěru soudu prvního stupně vznikla při provádění úkonů trestního řízení, respektive v době, kdy policejní orgán konal jako orgán činný v trestním řízení, a s ohledem na závazný právní názor dovolacího soudu bylo tudíž namístě posoudit odpovědnost žalované za vzniklou škodu a povinnost k její náhradě podle zákona č. 82/1998 Sb. K tomu soud prvního stupně dodal, že dle jeho názoru tím, že se žalobce poté, co z provedeného dokazování vyplynulo, že škoda nebyla způsobená při prohlídkách, ale již při předchozím zásahu policejních jednotek, začal dovolávat tohoto postupu Policie ČR a jeho provedení, nikoliv prohlídek, nedošlo k (další) změně žaloby, o jejímž připuštění či nepřipuštění by mělo být v řízení rozhodováno. V tomto ohledu soud prvního stupně vyšel z názoru, že nesprávný úřední postup Policie ČR, v důsledku kterého měla vzniknout škoda, žalobce skutkově vymezil již ve svém podání ze dne 8. 10. 2020 a pak není rozhodné, jestli k tomuto nesprávnému úřednímu postupu mělo formálně dojít při vlastních prohlídkách, nebo při jiných úkonech trestního řízení prohlídkám bezprostředně předcházejícím, tím spíše pak za situace, kdy poškození nemovitosti bylo v protokolech označeno za součást prohlídek.
9. S odkazem na § 5, § 13, § 14 a § 15 OdpŠk a § 83c odst. 1 a odst. 2 písm. c) a § 85a trestního řádu soud prvního stupně dále uzavřel, že žalobce splnil podmínku pro soudní uplatnění nároku podle zákona č. 82/1998 Sb. představovanou předběžným uplatněním nároku u příslušného orgánu státu, a to původním uplatněním nároku u Ministerstva vnitra dne 9. 6. 2017, neboť věcně se jednalo stále o tentýž nárok, kdy činností státu, respektive státního orgánu mělo dojít k poškození žalobcova majetku, přičemž nebylo rozhodné, jak byl původně nárok právně kvalifikován. V dané věci pak soud prvního stupně nepolemizoval s důvodností realizace zadržení podezřelých osob prostřednictvím policejních jednotek, neboť skutečnosti známé policejnímu orgánu z doby před realizací úkonu využití těchto speciálních složek policie zřejmě odůvodňovaly. Uznal rovněž obranu žalované, že předchozí vyrozumění žalobce o konání úkonu či jeho předchozí přivolání na místo úkonu by bylo v rozporu s účelem a smyslem celého úkonu a taktikou jeho provádění, jakož i s tezemi uvedenými ve stanoviscích prvního náměstka policejního prezidenta a Ministerstva vnitra, že prioritou při zásahu musí být ochrana života a zdraví zasahujících policistů, stejně jako všech dalších osob na místě přítomných, a že zásah musí být proveden dynamicky, podle potřeby razantně a v co možná nejkratším časovém úseku, s momentem překvapení pachatelů tak, aby bylo minimalizováno riziko ohrožení života a zdraví a současně bylo dosaženo účelu prováděného zásahu, tj. zabránění útěku podezřelých osob, které mají být zadrženy, či zahlazení či znehodnocení jednotlivých důkazů a stop, které mohou být využity v trestním řízení.
10. Shora uvedená obecně platná pravidla však soud prvního stupně konfrontoval se zjištěními ohledně skutečného průběhu provádění předmětného zákroku a „otevírání“ dveří v dotčeném objektu, jak byly zachyceny v pořízených videozáznamech, podle kterých ale zásah probíhal tak, že o jeho dynamice a momentu překvapení bylo lze jen stěží hovořit. V této souvislosti vyšel z názoru, že za situace, kdy se policisté dobývali do jedné dveří desítky vteřin, zatímco vedlejší dveře zůstávaly (prozatím) nedotčeny, to vše za velkého hluku, kdy všem osobám v objektu muselo být zřejmé, že tam probíhá zásah, postrádalo realizované násilné otvírání dveří vzhledem k cílům, kterých mělo být podle stanovisek dosaženo, smyslu. K tomu dodal, že stopy a důkazy mohly být zničeny, přičemž bylo-li by jak, osoby mohly utéct, měly-li by kudy, či mohly pozvednout zbraň proti sobě, měly-li by to v úmyslu. Podle soudu prvního stupně bylo-li pak dalšími důkazy (výslech svědkyně L.) prokázáno, že se v objektu nacházely označené klíče od všech dveří a tyto byly na viditelném místě a že byla přítomna osoba, která se policistům identifikovala jako obsluha, od které si mohly

klíče vyžádat a dveře otevřít nenásilnou cestou stejně rychle či možná rychleji, než se dělo za pomoci síly, pak způsob, jakým byl zásah realizován, neodpovídal požadavkům § 2 odst. 4 trestního řádu a § 11 písm. c) ZPČR, tj. nebyl proveden s plným šetřením práv zaručených ústavním pořádkem, mezi které patří i ochrana majetku, a že jinak odůvodnitelný zásah do tohoto práva nebyl proveden tak, aby nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonem.

11. Na základě shora uvedeného soud prvního stupně uzavřel, že postup při provádění zásahu, konkrétně při násilném otevírání dveří, byl nesprávným úředním postupem ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb. Přitom skutečnost, zda žalobce nějakým způsobem přispěl k tomu, že v jeho objektu byl zásah proveden, nepovažoval soud prvního stupně pro rozhodnutí za podstatnou, neboť tato skutečnost neměla se způsobem provedení zákroku ničeho společného. Soud prvního stupně tudíž dospěl k závěru, že byla prokázána existence nesprávného úředního postupu, jakož i vznik škody a příčinná souvislost mezi nimi, a že je dán základ odpovědnosti žalované za škodu, respektive základ nároku na náhradu škody.
12. Soud prvního stupně neposoudil jak důvodnou námitku promlčení vznesenou žalovanou, neboť žalobce řádně uplatnil svůj nárok v tříleté promlčecí době podle § 32 odst. 1 OdpŠk žalobou podanou již dne 14. 12. 2017 a nebylo rozhodné, jak žalobce tento nárok právně kvalifikoval. Dále uvedl, že mělo-li by být považováno za uplatnění nyní projednávaného nároku u soudu až žalobcovu podání ze dne 8. 10. 2020, považoval by vznesenou námitku promlčení za rozpornou s dobrými mravy. K tomu dodal, že se žalobce až z usnesení Nejvyššího soudu, které mu bylo doručeno dne 26. 5. 2020 dozvěděl, že jeho nárok má být posuzován podle zákona č. 82/1998 Sb. a nikoliv podle zákona č. 273/2008 Sb. a že se tak stalo až v době, kdy mu promlčecí doba podle zákona č. 82/1998 Sb. již pominula. Přispěl-li pak stát významnou měrou k tomu, že žalobci popsaným způsobem uplynula promlčecí doba, přičemž je nerozhodné, že se tak nestalo z důvodů na straně nyní „žalované“ organizační složky státu, ale z důvodů na straně soudů rozhodujících o místní příslušnosti, a doplnil-li žalobce skutečnosti rozhodné pro uplatnění nároku podle zákona č. 82/1998 Sb. v přiměřené lhůtě 4,5 měsíce poté, co se o nutnosti takového postupu dozvěděl, nebylo lze považovat státem vznesenou námitku promlčení za souladnou s dobrými mravy.
13. S ohledem na shora uvedený závěr o důvodnosti projednávané žaloby s přihlédnutím však k tomu, že posouzení výše nároku na náhradu škody by si vyžádalo další dokazování a zřejmě i další náklady, neboť by bylo potřebné zpracovat znalecký posudek, považoval soud prvního stupně za účelné rozhodnout ve věci nejprve o základu nároku, a proto rozhodl mezitímním rozsudkem s tím, že o výši nároku, stejně jako o nákladech řízení by bylo rozhodnuto v konečném rozhodnutí ve věci.
14. Proti tomuto rozsudku podala žalovaná včasné odvolání. Namítla především, že soud prvního stupně nesprávně uzavřel, že v daném případě byl dán odpovědnostní titul spočívající v nesprávném úředním postupu Policie ČR, který předcházela úkonům domovní prohlídky a prohlídky jiných prostor dne 28. 2. 2017 v žalobcově objektu a jiných prostorech na adrese xxx, xxx. Současně soudu prvního stupně vytkla, že vycházel z částečně nesprávných skutkových závěrů, a to že klíče od pokojů, které se měly v dané nemovitosti na baru nacházet, byly skutečně na první pohled viditelné a na viditelném místě, neboť tyto závěry, jež soud prvního stupně bez dalšího převzal zřejmě z výpovědi svědkyně L., nejsou souladné se skutečnostmi zachycenými na pořízené fotodokumentaci. Dále vyjádřila přesvědčení, že namítaný postup policejních jednotek byl zcela zákonný a souladný s příslušnými právními předpisy, jež nebyly v rámci daného zákroku překročeny. V této souvislosti stručně zrekapitulovala průběh zásahu policejních jednotek a zdůraznila, že svědkyně L. v rámci své výpovědi výslovně uvedla, že policistům nesdělila, že v prostoru baru jsou klíče od pokojů a dalších místností nacházejících se v další části dané nemovitosti, protože jí to ani nenapadlo, a to ani poté, co slyšela rány, jak rozbíjeli ty dveře, a

zároveň uvedla, k doplňujícím dotazům žalované, že dané klíče byly v prostoru za barem vedle lednice, v neprůhledné skřínce, která měla být pootevřená s tím, že pootevřená byla většinou, neboť nešla zcela zavřít, přičemž nakolik specifikováno nebylo. Žalovaná rovněž zdůraznila, že bylo provedeno zajištění celkem 18 osob nacházejících se v daném prostoru, kdy nebylo zřejmé a známé, o jaké osoby se jedná a zda nemají na prověřované trestné činnosti nějaký podíl, a to včetně svědkyně L., a proto ke všem těmto osobám tak bylo na místě přistupovat jako k potenciálně rizikovým a způsobilým narušit svým chováním prováděný policejní zásah. V tomto ohledu odkázala na vyjádření Policejního prezidia ČR a na vyjádření Ministerstva vnitra, která dle jejího názoru soud prvního stupně dostatečně a správně nezhodnotil v rámci právního hodnocení dané věci. Poukázala přitom zejména na to, že v daném případě zásahová jednotka vycházela z podkladů, které byly k danému místu a případu známé a to, že žalobcův objekt a jeho okolí patřil dlouhodobě k místu, kde se koncentrovaly osoby buďto páchající drogovou trestnou činností, nebo které tyto látky užívají, přičemž bylo zjištěno, že některé z osob, vůči kterým samotná realizace směřovala, v minulosti páchaly násilnou trestnou činností, při které použily zbraně, či jimi disponovaly, a na případné slovní prohlášení, že je dotyčná osoba „obsluha“ (personál), nikdo ze zasahujících policistů nemůže z faktických výše uvedených důvodů a ani důvodů taktických reagovat, jelikož se může jednat o zastírací manévr pro vyhnutí se postihu či zadržení, zdržovacího manévru ke zpomalení průběhu zásahu (nebezpečí z prodlení), popřípadě přímo k varování zadržovaných osob (nemožnost ověření spojení mezi recepcí - barem a jednotlivými pokoji), popřípadě jiným dohodnutým způsobem upozornění na přítomnost Policie ČR v objektu. Dále s poukazem na uvedené vyjádření zdůraznila, že použití k otevírání dveří klíči získaných na recepci objektu či od osoby, která se prohlásí za recepční, je naprosto nereálným postupem, jelikož zde vystává velké množství rizik, které mohou mít za následek předně ohrožení života a zdraví osob, prodlení samotného zákroku, ztrátu důkazního materiálu, útěk pachatelů, nebo v nejhorším možném případě vážná zranění či usmrcení zakročujících policistů a osob nacházejících se v samotném objektu, kde zákrok probíhá, či jak se již v minulosti stalo, že pachatel obrátil zbraň proti sobě. Současně samotné klíče mohou být zastrčeny v zámku dveří ze strany bytu a nepůjde tak odemknout, přičemž pachatel nepovedeným pokusem o otevření dveří bude ihned vyrušen, klíče nemusí být vůbec použitelné nebo znehodnocené, klíče mohou být záměrně označeny jinak, otevírání může být komplikované opačnou funkcí odblokování zámku, někdy se otevírání kombinuje s polohováním kliky, nemluvě o bezpečnostním provedení vložky zámku, kování nebo rovnou kompletního bezpečnostního systému dveří, popřípadě může být nainstalován dálkový dveřní systém k blokadě a otevírání i v kombinaci použitím karet či čipů. Z uvedených důvodů zásahové jednotky Policie ČR používají k překonávání překážek způsob vyražením, vylomením, vystřelením nebo prolomením, a to za použití mechanického nebo hydraulického náradí, zbraní s vyražecími náboji nebo pyrotechnického materiálu. Tyto úkony a zákroky jsou policisté zásahových jednotek oprávněni provést na základě § 113 ZPČR. Pokud se pak týká případné pomoci nezúčastněné osoby při zákroku zásahové jednotky (např. při identifikaci dveří či označování klíčů ke dveřím), pak v takovém případě je Policie ČR povinna zajistit bezpečnost této osoby, a to například použitím (nasazením) ochranných prostředků, přičemž nezúčastněná osoba nemá naučeny a správně zažity taktické postupy zasahujících policistů a případné poučení a oblečení nezúčastněné osoby by trvalo takovou dobu, že by bylo minimálně v přímém rozporu s požadavkem na rychlost zásahu, a to nehledě na skutečnost, že by muselo být dopředu ověřeno, že nezúčastněná osoba není v žádném spojení se zájmovou osobou, což také na místě samotného zásahu fakticky také není myslitelné a realizovatelné. Vytkla dále soudu prvního stupně, že v návaznosti na svůj laický dojem, který nabyl po shlédnutí videa ze zásahu provedeného policejními jednotkami, uzavřel, že násilné otevírání jedné dveří trvalo z pohledu soudu dlouho (desítky vteřin), zatímco jiné, vedlejší dveře zůstaly zatím nedotčeny, tedy že nebyly otevírány všechny dveře naráz, ale postupně, neboť současné otevírání všech dveří naráz nebylo z technických a ani početních (počtu zasahujících policistů) možné a fakticky realizovatelné, a to za velkého hluku, z čehož soud prvního stupně bez dalšího, tedy bez zohlednění dalších skutečností

z pohledu taktiky ovšem zásadních, vyplývajících z výše uvedených listin, uzavřel, že násilné otevírání dveří postrádá smyslu a nemohlo jím být dosaženo cílů, kterých dosaženo být mělo. Zároveň však soud prvního stupně nijak neosvětlil, jaký postup by byl za dané situace z jeho pohledu řádný a správný, a který by zároveň nebyl rozporný se základními zásadami taktiky. K tomu žalovaná podotkla, že do žalobcova objektu bylo proniknuto policejními jednotkami ve 4 skupinách, když celý zájmový objekt byl rozdělen do 4 sektorů, kdy jedna skupina policistů dostávala pod kontrolu 18 osob nacházejících se v prostoru baru a herny a další skupiny pak v podstatě nezávisle prováděly zásah v dalších 3 sektorech, a to způsobem zcela souladným s metodikou Policie ČR pro dané případy, tedy vyražením či vylomením. Vyjádřila také nesouhlas se závěrem soudu prvního stupně, že překonávání jednotlivých překážek spočívajících v napevno uzavřených či uzamčených dveřích trvalo neúměrně dlouho, když každé překonání překážky ve formě uzavřených či uzamčených dveří objektivně nějakou dobu trvá a byly-li dané jednotlivé překážky (dveře) v nyní řešeném případě překonány v řádu více vteřin či desítek vteřin, nejde o dobu nijak nepřiměřenou a neobvyklou, přičemž není pak ani nic neobvyklého na tom, že pokud je v zájmovém objektu (nemovitosti) vícero takovýchto překážek, jsou překonávány (otevírány) postupně. Namítla dále, že je pak zcela absurdní představa, že by příslušníci policejních jednotek v rámci jakéhokoli zásahu se zajištěnými osobami nacházejícími se na místě zásahu, jakkoli debatovali, či prováděli jejich vytěžení či z nich dokonce udělali osoby při zásahu spolupracující. Žalovaná též soudu prvního stupně vytkla nesprávný procesní postup, jestliže namísto zamítnutí žaloby poté, co z provedení dokazování uzavřel, že žalobcem nově tvrzený odpovědnostní titul není dán, zvolil postup ve smyslu § 118a odst. 1, 3 o. s. ř., na což žalobce reagoval podáním ze dne 8. 10. 2020, v němž nesprávný úřední postup spatřil v tom, že nebyla dodržena zásada přiměřenosti a zdrženlivosti, na základě čehož pak dne 3. 2. 2021 soud prvního stupně připustil změnu žaloby. Současně však při jednání dne 3. 2. 2021, kdy bylo provedeno dokazování ve věci samé, soud prvního stupně přednesl svůj předběžný závěr, že k poškození dveří nedošlo v rámci nařízených prohlídek, domovní prohlídky a prohlídky jiných prostor, protože ty začaly probíhat až následně poté, co se dostavil žalobce a jeho manželka, a oběma těm prohlídkám byli přítomni a že prozatím, z doposud provedení dokazování nemá za prokázané, že by policisté v rámci toho postupu pochybili, tedy že by došlo k nesprávnému úřednímu postupu. Dle žalované tedy v daném případě nebyl závěr soudu prvního stupně učiněn na základě toho, že by žalobce neúplně vylíčil rozhodné skutečnosti, ale na základě toho, že žalobcem plně tvrzené skutečnosti se ukázaly být nesouladnými se skutečným stavem, a proto nebyly dány podmínky pro opětovný postup ve smyslu § 118a o. s. ř. V této souvislosti dále vytkla soudu prvního stupně, že pokud již žalobce opětovně poučil podle § 118a o. s. ř. a žalobce opětovně změnil svá skutková tvrzení ohledně vymezení odpovědnostního postupu (postup policejních jednotek předcházejícímu úkonům domovní prohlídky a prohlídky jiných prostor dne 28. 2. 2017), soud prvního stupně pochybil, když o nových skutkových tvrzeních rozhodl, aniž by však v tomto smyslu rozhodl o připuštění změny žaloby. Nesouhlasila rovněž se závěrem soudu prvního stupně o nedůvodnosti jí vznesené námitky promlčení. V návaznosti na shora popsany procesní postup soudu prvního stupně ohledně předmětu žaloby, respektive jeho rozhodnutí o připuštění změny žaloby dne 3. 2. 2021, a s přihlédnutím k novým žalobcovým skutkovým tvrzením zopakovala svou námitku, že nejdříve ke dni 8. 10. 2020 došlo de facto u soudu k uplatnění žalobního nároku na náhradu škody, k níž mělo dojít ke dni 28. 2. 2017, respektive nejpozději ke dni 6. 6. 2017, kdy došlo k úhradě platby za opravu, která měla být žalobci způsobena v souvislosti s nově tvrzeným odpovědnostním titulem spočívajícím v nesprávném úředním postupu Policie ČR při provádění domovní prohlídky a prohlídky jiných prostor dne 28. 2. 2017 v jeho objektu a jiných prostorech, marně uplynula lhůta 3 let mezi danými daty, a to i pokud by se vycházelo z dat pro žalobce nejpříznivějších, tj. 6. 6. 2017 a 8. 10. 2020. Neztotožnila se tedy s názorem soudu prvního stupně, že žalobce stále požaduje stejný nárok, bez ohledu na jeho právní kvalifikaci. Vyjádřila rovněž nesouhlas se závěrem soudu prvního stupně, že i kdyby námitka promlčení byla důvodná, byla by rozporná s dobrými mravy, neboť dle jejího názoru to,

jak si žalobce žalobou uplatněný nárok právně posoudí a jak jej skutkově vymezí, je výlučně jeho rozhodnutím, na nějž nemá žalovaná žádný vliv a pokud žalobce svůj nárok vymezí skutkově či právně vadně, nemůže jít tato skutečnost k její tíži. Navrhla tedy, aby byl rozsudek soudu prvního stupně změněn tak, aby byla žaloba zamítnuta.

15. Žalobce navrhl potvrzení napadeného rozsudku. K odvolání žalované uvedl, že je nesporné, že žalobou o náhradu škody doručenou Obvodnímu soudu pro Prahu 7 dne 14. 12. 2017 požadoval náhradu škody způsobené mu zásahem Policie České republiky dne 28. 2. 2017 a že v žalobě případ popsal. Přitom se domníval, že právním titulem by měl být zákon č. 273/2008 Sb., neboť nebyl subjektem, proti kterému bylo vedeno trestní řízení v souvislosti s provedením domovní prohlídky. K tomu poukázal na závěry uvedené v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 4. 2020, č. j. 30Cdo 4066/2018-55, s tím, že se mu ze strany soudu prvního stupně dostalo poučení, a proto svoji žalobu doplnil. K vznesené námitce promlčení uvedl, že splnil řádně a včas podmínky mající vliv na předpoklad „souditelnosti“ jeho nároku, neboť v žalobě vymezil, že se jedná o nárok na náhradu škody v souvislosti se zásahem Policie ČR dne 28. 2. 2017 a žalobu důkazně doložil, přičemž s ohledem na znění § 14 odst. 2 OdpŠk je právně lhostejné, že nárok uplatnil u Ministerstva vnitra a nikoliv Ministerstva spravedlnosti. Pokud pak doplňoval svá tvrzení, činil tak na výzvu soudu prvního stupně po poučení, že nárok bude posuzován podle jiného právního předpisu. Za rozhodné označil to, že řádně pokračoval v zahájeném řízení. Zdůraznil dále, že k zásahu policejních jednotek v jeho domě nepochybně došlo a že nepochybně došlo k poškození jeho majetku, byť je s ohledem na námitky žalované sporné v jaké výši. K tomu dodal, že není pochyb o tom, že způsob provedení zásahu není ztotožněn s oprávněností nebo dokonce zákonností s tím, že přiměřenost zásahu je neurčitým právním pojmem, jehož obsah je vždy nutno citlivě vykládat s ohledem na konkrétní okolnosti případu. Jestliže soud prvního stupně dovozoval přiměřenost úvahou opírající se snesený důkazní materiál, a to jak důkazy jím předložené, tak důkazy snesené žalovanou, nelze mu vytýkat, že jeho rozhodnutí by bylo projevem libovůle, když hodnocení důkazů je věcí soudu. Jestliže soud prvního stupně zvážil za prokázaných okolností postup Policie ČR jako nepřiměřený, pak podle jeho názoru odvolání žalované nemůže být ničím jiným než polemikou se závěrem soudu prvního stupně, aniž by se jednalo o skutkové opomenutí nebo právní pochybení soudu prvního stupně.
16. Odvolací soud přezkoumal rozsudek ve smyslu § 212 a § 212a odst. 1 a 5 ve spojení s § 214 odst. 1 o. s. ř.
17. Soud prvního stupně na základě provedení dokazování dostatečně zjistil skutkový stav věci ohledně průběhu posuzovaného zásahu policejních jednotek v žalobcově objektu, přesto odvolací soud podle 213 odst. 2 o. s. ř. zopakoval důkazy založenými ve Stížnostním spisu Krajského ředitelství Policie Ústeckého kraje, Odboru vnitřní kontroly č. j. KRPU-45462/ČJ-2017-040066-TP-9-S, a to návrhem na vyřízení stížnosti ze dne 18. 4. 2017 na č.l. 8 - 17, fotodokumentací založenou na č.l. 55 a videozáznamem založeným na č.l. 57.
18. Shodně se soudem prvního stupně odvolací vyšel z názoru, že v daném případě nebylo lze polemizovat s důvodností zásahu policejních jednotek s ohledem na skutečnosti známé policejnímu orgánu z doby před realizací zásahu a že nebylo důvodu předem žalobce vyrozumět o provedení úkonu, respektive že jeho vyrozumění by bylo v rozporu s účelem a smyslem zásahu. Odvolací soud rovněž přihlédl k tezím uvedeným ve stanoviscích prvního náměstka policejního prezidenta a Ministerstva vnitra, avšak dospěl k odlišnému závěru než soud prvního stupně.
19. V poměrech projednávané věci vzal odvolací soud za relevantní skutečnosti, jež zdůraznila žalovaná, a to že policejním orgánům bylo známo, že v žalobcově objektu a jeho okolí se koncentrovaly osoby páchající drogovou trestnou činností, jakož i osoby tyto látky užívající,

příčemž některé z těchto osob, vůči kterým samotná realizace směřovala, v minulosti páchaly násilnou trestnou činnost, při které použily zbraně, či jimi disponovaly. Jinými slovy, u osob nacházejících se v žalobcových prostorách existovala důvodná obava z kladení násilného odporu s možností použití zbraně proti zasahujícím policistům.

20. Přestože z pořízených videozáznamů ohledně průběhu provádění posuzovaného zákroku se dynamika zákroku a moment překvapení mohla zdát nižší, podle názoru odvolacího soudu při hodnocení zásahu Policie ČR - postupu otevírání dveří, tedy překonávání překážek ve formě zavřených či jinak zabezpečených dveří při vstupu zásahových jednotek do objektu, respektive hodnocení délky doby, která byla potřebná pro umožnění vstupu zasahujících policistů do objektu či místnosti, je vždy třeba vzít v úvahu, že délka překonání překážky, tudíž i celková délka zásahu, je odvislá od toho, jak jsou které dveře zabezpečeny, což lze (až na výjimky) zjistit až při samotné realizaci zákroku (zásahu), čemuž je pak třeba přizpůsobit formu či metodu překonání dané překážky. Navíc, délka a dynamika zásahu jsou „jen“ dvě kritéria uvedená v soudem prvního stupně citovaných tezích. Přitom, jak již uvedl soud prvního stupně, prioritou při zásahu musí být ochrana života a zdraví policistů, jakož i všech dalších osob na místě přítomných, přičemž má být minimalizováno riziko ohrožení života a zdraví a současně má být dosaženo účelu prováděného zásahu.
21. V daném případě, i když se policisté s hlukem postupně dobývali do jednotlivých dveří v žalobcově domě, a u některých dveří to trvalo déle, z provedeného dokazování nevyplývalo, že by došlo k tomu, že by stopy a důkazy byly zničeny, popřípadě že by některé osoby utekly, či použily zbraň. V této souvislosti vzal tedy odvolací soud za rozhodné, že s ohledem na způsob provádění posuzovaného zásahu, jeho dynamiku a délku, nedošlo k znemožnění účelu prováděného zásahu, respektive ke zmaření celého trestního řízení.
22. Současně odvolací soud souhlasil s názorem žalované, že zasahující policisté nemohli brát ohled na případné slovní prohlášení o tom, že některá ze zadržených osob je v objektu zaměstnána a že použití k otevírání dveří klíčů získaných na recepci objektu či od osoby, která se prohlásí za recepční, je naprosto nereálným postupem, jelikož zde vyvstává velké množství rizik, která žalovaná ve svém odvolání popsal. K tomu odvolací soud pouze podotýká, že z fotodokumentace nebylo jednoznačně prokázáno, že by se v objektu na viditelném místě nacházely označené klíče od všech dveří, čímž byla značně oslabena výpověď svědkyně L., na jejímž obsahu soud prvního stupně také založil svůj závěr.
23. V tomto případě podle odvolacího soudu bylo nerozhodné, zda posuzovaný zásah byl úkonem učiněným při provádění domovní prohlídky či prohlídky jiných prostor, nebo úkonem učiněným ještě před prohlídkami, podstatné bylo to, že se tak stalo po zahájení trestního řízení a na základě příkazu k domovní prohlídce vydaného soudcem Okresního soudu v Teplicích.
24. Na základě shora uvedeného odvolací soud uzavřel, že zásah policejních jednotek v žalobcově domě dne 28. 2. 2017 odpovídal zásadě přiměřenosti a zdrženlivosti a zásadě iniciativy, neboť odpovídal informacím, jež měla Policie ČR v době před jeho samotnou realizací a byl tak realizován v souladu s požadavky § 2 odst. 4 trestního řádu a § 11 písm. c) ZPČR. V daném případě se tak nejednalo o nesprávný úřední postup, čímž není dána odpovědnost žalované podle § 13 OdpŠk.
25. K námitkám žalované ohledně procesního pochybení soudu prvního stupně a jeho nesprávného závěru o nedůvodnosti jí vznesené námitky promlčení odvolací soud uvádí následující.

26. Žalobce již v žalobě ze dne 14. 12. 2017 dostatečně vymezil skutek, který byl základem jeho nároku. Následně svá skutková tvrzení jen upřesňoval a doplňoval, a to na základě výzvy soudu prvního stupně, jež se odvíjela od právního posouzení věci dané závazným právním názorem dovolacího soudu. Nejednalo se tak o změnu či změny žaloby, o kterých by bylo třeba rozhodovat.
27. Shodně se soudem prvního stupně odvolací soud dospěl k závěru, že žalobce řádně uplatnil svůj nárok v tříleté promlčecí době podle § 32 odst. 1 OdpŠk. Též plně souhlasil s odůvodněním závěru soudu prvního stupně o případném rozporu žalovanou vznesené námitky promlčení s dobrými mravy s ohledem na okolnosti daného řízení.
28. Z výše uvedených důvodů byl rozsudek soudu prvního stupně podle § 220 odst. 1 písm. b) o. s. ř. změněn tak, že žaloba byla v plném rozsahu zamítnuta, přestože je nepochybné, že zásahem Policie ČR dne 28. 2. 2017 ke škodě na žalobcově majetku došlo.
29. O náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů bylo rozhodnuto ve smyslu § 224 odst. 1 a 2 ve spojení s § 142 odst. 1 o. s. ř. Žalovaná měla v řízení úspěch, přičemž jí ve smyslu § 151 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 1 odst. 1, 3 písm. a), b) a c) a § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb. vznikly náklady řízení v celkové výši 4 800 Kč, a to za 3 písemná vyjádření ze dne 24. 6. 2020, 22. 10. 2020 a 18. 2. 2021 k žalobě a jejím doplněním, za 5 účastí na jednání před soudem prvního stupně ve dnech 9. 9. 2020, 31. 3. 2021, 19. 5. 2021 a 23. 6. 2021, za podané odvolání ze dne 10. 11. 2022, za účast na jednání odvolacího soudu dne 2. 2. 2022 a za 6 příprav účasti na jednání.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř. a násl. dovolání ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu prvního stupně. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat pouze dovolací soud.

Praha 9. února 2022

Mgr. Michael Nippert v. r.
předseda senátu